

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

Prețul abonamentului: Particulari 8000 Lei Instituții 16.000 Lei Abonamente de sprijin . . . 30.000 Lei	APARE DUMINECA MANUSCRISELE SE VOR TRIMITI PE ADRESA CONSILIULUI EPARHIAL, SECȚIA CULTURALĂ.	Insertiuni: Pentru fiecare centimetru patrat câte 100 Lei Episcopia ort. rom. Caransebeș cont. C. E. C. Nr. 89.678.
---	---	--

Nr. 2289 Pres. 1946.

CATEDRALA NOASTRĂ DE MÂINE

VENIAMIN,

din îndurarea lui Dumnezeu Episcop al Eparhiei
ort. rom. a Caransebeșului

*Iubitului Cler și popor: Har și milă dela Dumnezeu
Tatăl și dela Domnul nostru Iisus Hristos.*

Pe temeiul articolelor 132 și 134 din Statutul pentru organizarea Bisericii ort. rom., convocăm și prin aceasta declarăm de convocată

Adunarea eparhială

a eparhiei noastre în sesiune ordinară pe ziua de **Duminecă, 19 Maiu a. c.**, orele 9 a. m. în biserica noastră catedrală din Caransebeș, unde se va oficia întâiu sfânta Liturgie și Chemarea Duhului Sfânt, iar după aceasta va urma deschiderea Adunării în localul designat pentru acest scop.

Drept aceea invităm pe toți Onorații membri ai Adunării eparhiale, ca în susnumita zi, la ora fixată, să fie în Caransebeș, ca astfel Adunarea eparhială — conform Regulamentului pentru afacerile interne — să-și poată începe lucrările.

Caransebeș, la 24 Aprilie 1946.

Din visuri îndrăznețe, din muncă perseverentă și din jertfe, au ieșit în decursul veacurilor, ca din pământ, monumentale opere, care au grăit și vor grăi veacurilor viitoare, despre oameni, care nu mai sunt, dar care prin realizările vieții lor, au rămas nemuritori.

De sbuciumul sufletesc al acestor mari binefăcători ai omenirii, de munca și jertfele lor, au beneficiat, sub diferite forme, generațiile care le au urmat.

Și, adevărații reprezentanți ai acestor generații, la toate ocaziile mari ca și anonimii beneficiari, mereu, i-au binecuvântat și îi vor binecuvânta.

...Caransebeșul, acest modest Tuscūlanum, oraș patriarhal, cu vechi tradiții culturale, veche cetate de rezistență creștinească și românească, a trăit viața pe care a trăit-o în decursul veacurilor și pe care o trăiește și azi, în ultimă analiză, numai prin instituțiile sale. Fără ele, în mod fatal, ar fi devenit, demult, un simplu centru rural, mai mare.

În fruntea instituțiilor sale, Episcopia, cu toate așezămintele ei, a stat mereu de veghe la destinul acestui oraș, ca și la destinul unei regiuni din cele mai românești.

Dar, această Episcopie, cu tot trecutul ei îndepărtat, care se pierde în negură de veacuri, din cauze independente de voința ierarhilor — douăzeci și șapte la număr, — și de credințioșia și spiritul de jertfă al fiilor săi sufletești locali, întotdeauna buni creștini și buni români, n'a ajuns încă să-și vadă înălțându-se majestos spre ceruri, brațele ocrotitoare ale crucii unei *Catedrale*, demne de prestigiul și trecutul ei în viața neamului.

Episcop:

† VENIAMIN

N'au lipsit în decursul vremii nici inițiative și nici aprige doriri de înfăptuire a acestui vis măreț, întotdeauna atât de justificat.

Adversitățile au fost însă mai tari decât oamenii și au înfrânt porniri entuziaste, gata de orice jertle.

Și, anii au trecut... S'au înălțat în cuprinsul eparhiei monumentale lăcașuri divine, în centre mult mai modeste decât Caransebeșul, iar „Catedrala“ noastră a rămas și mai departe un vis al unor exaltați ai înfăptuirilor...

„Granița bănățeană“, cu tot trecutul ei măreț, românesc și creștinesc, nu-și are încă în istoricul ei centru, în Caransebeșul atâtor acțiuni mari, „Catedrala“ ei.

Acum cinci ani, — venit din Sibiul ortodox și al atâtor realizări epocale, al marelui Mitropolit Nicolae, *pe acelaș drum și cu aceleași gânduri mari de înfăptuire în via Domnului*, ca și ctitorul de vlădicie bănățeană, ierarhul Ioan Popasu, — neobositul nostru Arhipăstor, P. S. Sa *Episcopul nostru Veniamin*, din primul moment al sosirii în Caransebeș, încă în timpul cuvântărilor de bineventare, rotindu-și ochii în jur, se întreba, unde este „Catedrala“, pe care n'o vedea!

Incepându-și apostolatul în vremuri mai mult decât grele, de plin războiu, n'a putut încă să porceadă la înfăptuirea celui dintâru și mai frumos vis al său, „Catedrala noastră de mâine“.

Nu odată însă, de când sunt modest ostentor în nemijlocita apropiere a P. Sf. Sale, cunoscându-i îndeaproape preocupările și puterea de muncă pentru ridicarea ortodoxiei noastre bănățene, am putut constata, că n'a renunțat o clipă, la realizarea atât de justificatei sale dorinți: ridicarea cu un ceas mai de vreme a „Catedralei“ episcopiești.

La marile serbări din 24 Februarie a. c., când P. S. Sa a împlinit venerabila vârstă de 60 ani, punându-se din nou și public problema zidirii „Catedralei“ episcopiei noastre, Arhipăstorul n'a putut decât a se bucura.

Și, azi, suntem în situația de a afirma, că am și ajuns la un frumos început de realizare, asupra căruia, altă dată, vom insista.

Primind încurajări de pretutindeni nu numai prin vorbe ci și prin tapte, suntem convinși, că marii bisericieni ai „Graniței bănățene“ ca și marii bisericieni ai eparhiei noastre, sunt sufletește lângă Arhipăstorul nostru și nu ne îndoim că ne vor ajuta cu tot ceea ce pot, pentru înălțarea în inima Caransebeșului, spre înaltul Cerului, cu un ceas mai de vreme a unei mărețe „Catedrale“.

Prin „Catedrala“ sa, prestigiul Episcopiei noastre ca și al orașului se va ridica, iar ortodoxia bănățeană nu va putea decât beneficia.

Citiam odată undeva: „De ce n'am recunoaște că, una din metehnele atmosferei noastre sociale este conspirația împotriva oricărui pornește să facă ceva bun și izbutește. La început, neîncrederea se exteriorizează în zeflema, străduințele primesc răstălmăciri caricaturizate și toate eforturile, toată lupta pentru a duce la bun sfârșit o acțiune este înconjurată de ridicol, ca, odată realizată o idee, să provoace asaltul furios al celor desamăgiți în așteptările lor ostile.“

Incepe colportajul defăimător al intențiilor, apoi se caută mijloace ca să fie înlăturat cel ce s'a trudit să realizeze ceva, este asaltul disperat al profitorilor.

De atâtea ori s'au întâlnit în viață oameni despărțiți de opera lor, de ceeace rezumă ani de muncă, de amare eforturi în lupta cu indiferența, cu spiritul refractar al celor cari sunt în principiu ostili oricărei vrednicii, oricărei inițiative“.

Adevărul cuprins în aceste rânduri, nu numai odată, ci de atâtea ori l'am putut verifica. Și, cred că nu mai este necesar a se comenta. Iar, dacă m'am adus aminte de cuprinsul lor, tocmai acum, la început de drum, și am ținut a le menționa, am făcut-o, pentru a dezarma și pe cei mai sceptici în posibilitatea realizării mărețului nostru vis, ca și pe cei care n'au timp să se ocupe în viața lor, prea scurtă, cu realizări, de pe urma cărora cu nimic familia nu și-o pot ajuta.

P. S. Sa nu se ve lăsa dezamăgit de nimeni și de nimic în acțiunea sa. Iar noi, modeste colaboratori de trudnică și cotidiană muncă, cu toată puterea și dorirea noastră de faptă îl vom secunda.

Credem că nu putem fi considerați vizionari, afirmând că suntem siguri de realizarea mărețului nostru vis.

„Catedrala noastră de mâine“ o vedem încă de pe acum ridicându-și brațele ocrotitoare ale crucilor sale, majestoasă, peste Caransebeșul nostru drag.

Figura ierarhului Nicolae Ivan, care a dat Clujului românesc și ortodox, din nimic, tot ceea ce are azi ca Biserică, mereu ne va obseda. El ne va spune tot timpul că mult poate face un om în viața sa.

Apelând la toți marii bisericieni ai eparhiei noastre spre a ne ajuta nu ne îndoim nici de ajutorul marilor bisericieni ai neamului.

Cu aceste gânduri, cu hotărîre și cu încredere în Dumnezeu și în înțelegerea și ajutorul tuturor credincioșilor eparhiei noastre și a marilor bisericieni de pretutindeni, pornim la drum.

Prof. Dr. Iacob Crețiu
consilier ref. eparhial.

Din pastoralele arhieresti

Din pastorală I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae al Ardealului:

Învierea Domnului este izvorul întregii noastre nădejdi. Având convingerea că Domnul a înviat, toată viața noastră în mijlocul acestei lumi se schimbă. Lumea aceasta nu ne mai poate înlănțui prin ispite și nu ne mai poate înspăimânta prin năcazurile și poverile ei. Credința în învierea Domnului și siguranța învierii noastre ne dă putere să ne ridicăm mai presus de puterile acestei lumi, ne dă îndrăzneală față de ea și curaj ca să mărturisim că mai presus de viața pământească este viața din cer și mai tare decât lumea este Stăpânul Hristos, care a biruit-o, înfrângând și uneltele ei, cari sunt păcatul și moartea.

Cea dintâi dovadă despre această putere și îndrăzneală pe care o dă învierea Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos, o avem în schimbarea ce s'a petrecut în sufletele Apostolilor îndată după scularea Domnului din mormânt și după înălțarea Lui la cer. Știm cât de fricoși s'au arătat ei și cum s'au împrăștiat în toate părțile când L-au judecat pe Domnul și L-au dus la moarte. Dar îndată ce-au aflat că Învățătorul lor a înviat s'au umplut de un curaj nemaipomenit și au pornit să cucerească lumea și să înfrunte toate împotrivirile și dușmăniile ei, numai cu puterea cuvântului lor. S'a petrecut atunci în ființa lor o schimbare adâncă, ale cărei țării nu pot fi omenești, ci numai dumnezeiești. În ei se coborise puterea dumnezească a Domnului Hristos, Duhul Lui, care da inimii lor cuvânt de mărturisire curajoasă, iar cuvântului lor puterea de pătrundere în suflete.

Căci cu adevărat Hristos care nu fusese cu ei numai până la răstignire, ci era cu ei și dela înviere încoace, prin sălășluirea Sa înlăuntrul lor, le prefăcuse, le învoise și le împuternicise toată ființa lor. Minteă lor îl vedea acum limpede pe Iisus, inima lor îl iubea încât erau în stare să se uite pe ei, iar voința lor căpătase atâta tărie și îndrăzneală încât nimic nu mai putea

să-i oprească de a-L mărturisi. Ei erau stăpâniți de încredințarea că Hristos e totul și omul, dacă e ceva, este numai prin Hristos. Pentru ei era limpede „că nu este alt nume sub cer dat între oameni, întru care să ne putem mântui“ [1'apt. Ap. 4, 12]. Ei nu-și mai trăiau lor, ci lui Hristos; ba chiar nu mai erau ei cei ce trăiau, cugetau, grăiau și lucrau, ci Hristos trăia în ei, cugeta, grăia și lucra [Galateni 2, 20], mai bine zis Hristos prin Duhul cel Sfânt al Său. Înainte de toate să avem îndrăzneala a-l mărturisi pe El, cum au avut Petru și Ioan. Căci mai ales din aceasta se vede dacă suntem cu Hristos, dacă viețuim cu el, dacă ne însoțește în toți pașii vieții noastre. De suntem ai lui Hristos, de trăim cu El, să dăm dovadă tuturor că evanghelia Lui, că Duhul Lui are aceeași putere de-a schimba sufletul omenesc, în rândul întâi sufletul nostru și apoi prin al nostru pe al altora. Numai în felul acesta ne putem face și noi cuceritori de suflete pentru Hristos, cum s'au făcut Apostolii. Viața noastră prin îndrăzneala mărturisirii, prin curăția ei, trebuie să fie o carte deschisă din care să vadă și cei îndoelnici și cei necredincioși că suntem cu Hristos. El să strălucească în faptele noastre, cum strălucește sufletul prin ochi.

Greutățile și năcazurile vremurilor de azi să nu ne împiedice dela o astfel de viață cu Hristos Domnul, dela o astfel de mărturisire a Lui. Dimpotrivă, ele să ne fie un îndemn și mai hotărîtor la aceasta, știut fiind că un om și un popor care poartă pe Hristos în suflet, toate sarcinile le duce mai ușor, iar scăparea lumii de greutate nu o poate aduce decât trăirea după voia lui Dumnezeu. Domnul sălășluindu-se în noi ne va face să ne pară mai neînsemnate și mai ușoare poverile acestei vieți. Prin El vom câștiga nădejde în vremuri mai bune și putere de a lucra cu mai mult spor la învingerea lipsurilor.

Din pastorală P. S. Sale Episcopului Nicolae al Clujului:

Toate robiile sunt rele, fiindcă toate sunt împreunate cu necazuri și cazne, cu suferințe și dureri. E rea robia culturală, că te ține în întunerecul neștiinței; e rea robia economică, fiindcă te priponește în sărăcie neagră; e rea robia politică, fiindcă îți răpește unul dintre cele mai sfinte drepturi pe care le-a lăsat Dumnezeu făpturii sale cuvântătoare — libertatea. Dar cea mai cumplită robie în care poată să cadă cineva este totuși robia păcatului. Căci dacă'n mijlocul celorlalte robii măcar sufletul omului

se poate simți slobod, păcatul, când a pus stăpânire peste noi, ne ticăloșește și ne îmbrâncește spre moarte și trupul, și sufletul. Apoi, robia trupului se sfârșește în veacul de acum, câtă vreme robia sufletului prin păcat — fără căință și iertare — se prelungeste și în veacul care va să vină.

Cine-și dă seama de aceste adevăruri și le cumpănește însemnătatea, acela va prețui după cum se cuvine jertfa Mântuitorului nostru Iisus Hristos și dumnezeiasca iubire din care a izvorât această jertfă; în același timp el va lauda în toate zilele vieții sale învierea Domnului, fiindcă ea e chezașia învierii noastre, a celor ce ne hrănim cu aceeași „pâine cerească” și ne împărtășim din același „pahar al vieții”.

Hristos este cel ce ne-a răscumpărat, cu preț scump, din robia păcatului. Slobodzi fiind acum, să nu ne facem robii nimănui. Nici să ne mai lăsăm târâți pe căile prăpăstioase ale pătimilor, ci să ne lăsăm purtați pe calea cea dreaptă și izbăvitoare care este Hristos și'n toate zilele vieții noastre întru împlinirea credincioasă a poruncilor lui să ne nevoim. Că poruncile lui sunt sfinte și folositoare mântuirii noastre, iar poruncile pornirilor noastre celor rele ne ispitesc spre moarte.

În voia Domnului să umblăm chiar și atunci când ea ne cheamă pe „calea cea strâmtă și cu scârbe”, pe calea suferințelor istovitoare. Că și Hristos numai umblând pe această cale și trecând prin moarte a străbătut la strălucita sa înviere. De multe ori sfaturile lui Dumnezeu ne par ciudate și din cale afară, de greu de împlinit. Nici atunci să nu ne ferim de ele, fiindcă oricât de neînțelese ar fi, tot spre binele nostru cel veșnic sunt date.

Firește, noi prețuim după cuviință și pacea dinafară, pacea dintre neamuri și țări. Și, cu ajutorul lui Dumnezeu, ea va fi întocmită de puternicii care cârmuiesc lumea. Ba mai mult, dorim din toată inima ca și această pace să se așeze cât mai grabnic pe temelii nezdruincinate ale dreptății și libertății. Că fără aceste temelii nici o pace nu este statornică. O dorim și o cerem în rugăciunile noastre zilnice, fiindcă știm câtă pustiire și suferință se revarsă asupra lumii pe urma oricărui războiu și știm câtă lipsă e, ca din ruinele vieții de azi să se zidească viață nouă. Totuși, pacea dinafară nu poate dura decât drumuri și case și poduri și fabrici și alte lucruri folositoare fericirii trupești. Fericirea sufletului o poate dura numai împăcarea cea dinlăuntru cu Dumnezeu, cu tine însuși și cu semenii tăi. Iar pentru această împăcare trebuie să ne desarmăm nu numai cu brațele, ci și cu ini-

mile noastre învățate. Că din inimă purced gândurile rele și faptele urite, care spurcă și poartă vrednicia noastră de om la treapta fapturilor necuvântătoare.

Din pastorală P. S. Sale Episcopului Andrei al Aradului.

Învierea Domnului nostru Iisus Hristos din morți este cununa de biruință cu care se încheie lucrarea Lui cea de mântuire, săvârșită pe pământ. Fără Înviere lucrarea aceasta n'ar fi fost săvârșită. Dacă Iisus Hristos ar fi rămas mort, ca să putrezească în mormânt, atunci El n'ar mai fi cu adevărat Mântuitorul cel făgăduit, înzestrat cu putere veșnică. Dacă moartea l-ar fi biruit și pe El, atunci — oricât de bun, drept, înțelept și sfânt să fi fost El în viață — poate că unii l-ar mai cinsti și iubi și după moarte, însă noi n'am mai avea ce nădăjdui dela dânsul ca Mântuitor pentru viața cea veșnică.

Toate îndoelile omenești se risipesc însă în fața Învierii Sale din morți. Prin Înviere s'a dovedit că Cel ce a rostit către fiul cel mort al văduvei din Nain cuvintele: „*Tânărule, Trec zic, scoală-te!*” (Luca 7, 14) și către fiica cea moartă a lui Iair: „*Copilă scoală-Te!*” (Marcu 5, 41), iar lui Lazăr cel mort de patru zile i-a poruncit: „*Lazăre, vino afară!*” (Ioan 11, 43), — Acela este cu adevărat ceea ce însuși a mărturisit despre sine: „*Viața și învierea*” (Ioan 11, 25) și este „*Fiul lui Dumnezeu*” (Matei 26, 64), care a murit și a înviat, ca să aibă stăpânire și peste cei morți și peste cei vii (Romani 14, 9).

Dacă Iisus Hristos a înviat din morți, atunci este adevărat ceea ce a zis El că: „*Cerul și pământul vor trece, dar cuvintele mele nu vor trece*” (Matei 24, 35) și atunci toate făgăduințele Sale, — fie ele cât de îndepărtate și greu de înțeles — se vor împlini cu aceeași siguranță cu care soarele strălucește pe cer. Vom învia și noi din morți, spre a moșteni viața cea veșnică, fiindcă acum știm că moartea nu este decât puntea între două vieți, și că ceea ce numim noi „moarte” nu este altceva decât o schimbare de formă a vieții și o treaptă către o viață mai înaltă și veșnică. Cine se mai poate îndoii că atunci când va răsună din nou același glas care a chemat la viață pe fiul văduvei din Nain, pe fiica lui Iair și pe Lazăr, el va fi ascultat de toți cei din mormânturi și toți vor învia? (Ioan 5, 28).

Să nu se întristeze nici unul dintre noi, ca și cei necredincioși cari nu au nădejdea învierii (I. Tesalon. 4, 13). Să nu socotim pierduți pentru înviere nici pe cei ale căror trupuri au fost sfârticate de tun, sfâșiate de fiare sălbatice, în-

ghite de apă, ori arse de foc și a căror cenușă a fost spulberată de vânt. În fața lui Dumnezeu ei nu sunt nici ascunși, nici pierduți. Nu este nici o piedică în fața Atotputernicului Dumnezeu. El iarăș le poate aduna cenușa din toate vânturile. Credința în puterea lui Iisus Hristos și nădejdea de înviere trebuie să fie deci mai tare decât orice îndoială a minții noastre slabe. Învierea lui Hristos risipește negura de pe morminte și noi vedem deasupra lor strălucind aurora învierii.

Din pastorală P. S. Sale Episcopului Vasile al Timișorii.

De aproape un an a încetat uciderea și pustiirea războiului. Totuși zărilor unei păci mulțumitoare pentru toți sunt încă tot întunecate. Cei ce se străduiesc să lămurească gândul bun, să întărească simțământul de dreptate și să sporească râvna și hotărârea neclintită, cari să stea drept temelie la așezarea unei păci drepte și deci, de lungă dăinuire, sunt — se pare — îngrijorați de amenințările de noi suferințe, de foamete și noi svârcoliri și înverșunări, în stare să zădărnicească toate strădaniile pentru temeluirea păcii. Un lucru însă, se pare că se desprinde tot mai lămurit din tot sbuciumul acesta pentru dobândirea păcii. Acela: că omenirea nu va putea avea parte de pacea dorită de toți, decât dacă acestei păci i se pun temelii creștine. În această convingere se organizează — după câte am aflat — în cele mai multe țări din lume asociații religioase, cu scopul anume de a lucra la adâncirea vieții creștine în suflete în așa măsură, ca ea să-și impună tiparul adevărilor ei la temeluirea păcii.

Ne înșurim cu vrednicie în rândul celor ce azi se străduiesc să înalțe omenirea întregă și pe țărîm așa zis social. Căci orice refacere și consolidare socială este condiționată, înainte de toate de o înnoire morală. Este o mare greșală să se creadă că îndreptarea și îmbunătățirea vieții sociale — mult visata armonie și pace socială — atârnă numai de condiții economice, materiale. Pacea socială, frățietatea dintre oamenii singuratici, ca și dintre diferitele stări sociale și popoare nu poate fi restabilită decât pe temelii religioase-morale, numai în spiritul religiei și moralei creștine.

Noi Românii suntem un popor mic ca număr în asemănare cu alte popoare din lume. Am intrat prea de scurt timp în rândul popoarelor luminate și cu greu ne putem măsura cu alte neamuri mai mari și mult mai înainte decât noi întru dovedirea priceperii și iscusinței

noastre pe țărîmurile științei ale descoperirilor de tot felul. Suntem însă în frunța tuturor prin aceea că ne-am născut creștini, ca nici un alt neam. Și putem ajunge și sta în fața tuturor, dacă ne străduim să facem din creștinismul nostru, din gândirea și viața noastră creștinească cea mai de preț comoară a sufletului nostru și podoaba cea mai de seamă a ființei neamului nostru. Putem fi mari deci, ca gândire și viață creștină. Putem avea aici, în Răsăritul Europei, chemarea de a servi drept îndreptar tuturor ce s'au abătut dela legea creștină și vor să se întoarcă la ea, pentru că își dau seama, că numai așa vor putea găsi legătură cu toți ceice văd în legea creștină singura temelie, ca de stâncă neclintită, pentru o statornică așezare pacinică a lumii din viitor.

Din pastorală P. S. Sale Episcopului Nicolae al Oradiei.

Printre voi au început să se strecoare și să umble prooroci mîncinoși, cari sunt îmbrăcați în piei de oaie, dar pe dinlăuntru sunt lupi răpitori (Mat. 7, 15). Ei propovăduiesc cu trufie, spre a lor pierzanie, învățături rătăcite și ucigătoare de suflet. La glasul lor ademenitor unii au început să se clatine și să se depărteze, nebunește, dela credința cea dreaptă și sfântă și mântuitoare a bisericii părinților și strămoșilor noștri, luând aminte, după cuvântul sfântului apostol Pavel „la duhurile lor cele înșelătoare și la învățăturile drăcești“ (I. Tim. 4, 1). Cei mai mulți din ei sunt suflete cu totul străine de neamul și legea noastră românească, suflete ce stau în simbria vrăjmașilor noștri, și cari caută, în fel și chip, să slăbească, și dacă ar putea, chiar să nimicească, țaria credinței și unitatea sufletească a neamului nostru.

Voi să nu le dați nici intrare și nici ascultare, în casele și sufletele voastre, nici banul din pungile voastre, oricât de mîeros ar fi graful lor, care-i plin de fățarnicie și de otravă sufletească. Urmați în privința aceasta sfatul înțelept al dumnezeiescului apostol Pavel, care iată ce zice cu privire la unii ca aceștia: „de omul eretic — adecă de omul rătăcit dela credința cea dreaptă, — te păzește, știind că s'a răsvrătit unul ca acesta și păcătuește, fiind singur de sine osândit“ (Tit. 3. 10-11), Tot sfântul apostol Pavel ne învață, că între oameni „trebuie să fie și eresuri, rătăcirii, pentruca prin ele „să se facă arătați cei lăzuiriți“ (I. Cor. 11, 19), adecă să se descopere și să se vadă cei buni, cei tari și statornici în credință.

Vorbind despre ceice cad dela credință, prin erezie, sfântul apostol și evanghelist Ioan ne îndeamnă să nu ne smintim sufletește pentru aceasta, căci unii ca aceștia nicidecum nu au făcut parte cu adevărat din Biserică: „Dintru noi au ieșit, dar nu erau dintru noi; căci dacă ar fi fost dintru noi, ar fi rămas cu noi, ci ei au ieșit, ca să se arate că nu sunt toți dintre noi“. (I. Ioan 2, 19).

Voi, iubii mei, rămâneți și petreceți duhovnicește întru cele ce v-ați învățat și v-ați încredințat, din pruncia voastră, bine știind dela cine v-ați învățat (II. Tim. 3, 14). Pe voi v-a crescut și v-a învățat, fără greșală și fără rătăcire omenească mireasa lui Iisus Hristos Celui înviat din morți, adică însăși Biserica Dumnezeului celui viu, care este „stâlpul și întărirea adevărului“ (I. Tim, 3, 15) în lume, și pe care „nici porțile iadului nu o vor birui“ (Mat. 16, 13).

Iubiți din toată inima Biserica străbună, care este maica voastră duhovnicească, neuitând niciodată, că tot omul are pe lume o singură maică, nu mai multe, și că pe aceasta este dator să o cinstească! Ascultați de povețele Bisericii, prin care s'au mântuit de veacuri toți părinții și strămoșii noștri! Apărați-o cu cinstea și destoinicia voastră, cu credința și rugăciunea voastră, de toți pângăritorii de din afară și de toți fiii nevrednici de dinlăuntru ei! Nu uitați niciodată cuvântul adânc și plin de adevăr al unui mare părinte bisericesc: „Cine nu are Biserica de mamă, nu poate avea pe Dumnezeu din ceriuri de Tată“. Și un alt cuvânt al altui scriitor: „Ce folos ai tu, că mărturisești pe Dumnezeu, că-l cinsești și i-L preamărești, că crezi în Fiul Său și-L recunoști ca șezând de-a dreapta Tatălui, dacă îi hulești Biserica Sa? (Fer. Augustin). Nici unul.

Vânturile cari bat nu împrăstie niciodată grâul cel greu și curat ca aurul, ci pleava cea ușoară și goală; nici nu scot din rădăcini stejarii cei puternici, ci doar arborii găunoși și scorburoși...

Din pastorala P. S. Sale Episcopului Policarp al Maramurășului.

Prăznuim marea zi a Invierii — Paștile Domnului, în revărsarea razelor calde a soarelui de primăvară. Ce minunat dar al lui Dumnezeu pentru viața omului credincios.

După cum primăvara strecoară putere de viață nouă în firea amorțită și face să înmugurească pădurea, să înverzească codrul, să se întindă covor de iarbă proaspătă în livezi și luncile să se umple de flori; așa umple praznicul

Invierii sufletele noastre de florile bucuriei și îmbracă viața noastră de creștini, în haină de lumină și de veselie duhovnicească.

Întăriți și însuflețiți prin credința noastră în Inviere, nu ne vom lăsa să ne întunece această bucurie nici îngrijorările, nici supărările, nici vre-o amenințare, oricât ar mai fi înourată zarea împrejur. Și oricât de posomorită ne-ar mai părea încă vremea de acum. Căci învierea Domnului ne dă asigurarea de lumină de viață, de libertate. Lumina lui Hristos luminează tuturor. El a venit — după cuvântul Apostolului — „ca prin moarte să surpe pe cel ce avea stăpânire asupra morții, adică pe diavolul și să izbăvească pe aceia cari toată viața erau ținuți robiți de frica morții (Ev. 2, 15). De aceea cântă azi Biserica cu atâta însuflețire și elan: *Hristos a înviat din morți, cu moartea pre moarte călcând și celor din mormânturi viață dăruindu-le.*

Întru cinstirea minunatei învieri, creștinătaea dintru început a așezat zi de prăznuire Duminecă, cea dintâi zi a săptămânei, după cuvântul Evangheliei, în locul Sâmbetei evreești. Iată sărbătorirea anuală a acestei zile, pe care a făcut-o Domnul să ne bucurăm și să ne veselim într'ansa, Biserica creștină, prin reprezentanții ei luminați a statornici-o, în cel dintâi Sinod ecumenic, să fie în prima Duminecă după echinopțiul de primăvară (când ziua cu noaptea sunt egale) și după lună plină. Ca să fie feriți creștinii de a prăznuși odată cu paștile evreești.

În acest an se potrivește prăznuirea în aceeași Duminecă, de 21 Aprilie, pentru toți creștinii de pretutindenea; cum ar trebui să fie totdeauna. Dar nu este așa în fiecare an. Pentru că rom. catolicii și cu ei protestanții și reformații, cu toate celelalte credințe sectare, cărora le-au dat naștere, s'au abătut dela hotărîrea Soborului ecumenic. Nu mai țin seamă și de luna plină.

Mulțumim lui Dumnezeu, că noi Românii, deși o părticică din marea familie a primit să se alipească și să recunoască pe papa dela Roma de căpetenie bisericească, totuși, nici frații uniți, nu s'au luat după biserica apuseană, ci întotdeauna prăznuesc Paștile Domnului deodată cu soborniceasca familie ortodoxă, păstrând neschimbată venerabila Tradiție răsăriteană. După cum și-au păstrat și celelalte deprinderi de credință și obiceiuri religioase, moștenite dela strămoși, al căror șir se suie până în vremea apostolilor.

Sufletul românesc a rezistat încercărilor omenești de a-l desbina. Chiar dacă mai stăm împărțiți la două strane.

Câtă asemănare putem face, iubii mei, între viața de luptă, de suferințe și răstignire a

Domnului pentru izbăvirea neamului omenesc și între luptele, suferințele și răstignirea de care a pătimit neamul nostru românesc, spre a-și păstra ființa.

Istoria vieții noastre e un lung șir de suferințe de peste 1800 de ani, printre cari puțini de pace și liniște; rari boabe senine, de bucurie și înălțare. Un lung post al păresimilor a fost trecutul nostru până s'a încheiat săptămâna patimilor acestui războiu nenorocit, în care am sângerat până departe în Răsărit și apoi spre Apus. Iar Ardealul acesta de Nord, peste care se respiră și sfânta noastră Episcopie, a trecut apoi și răstignirea de Vinerea Patimilor în cei 4 ani de nemiloasă stăpânire străină, căreia i s'au adăugat atâtea jertfe de vieți, pentru eliberarea lui.

Și mai trebuie să îndurăm încă, în așteptare înfrigurată, să treacă și Sâmbăta îngrijorărilor și a nesiguranței, purtând pe trupul nostru ranele pustiirii lăsate de războiu. Îndoiala și frica ne mai apasă încă, ca și odinioară pe Apostolii și ucenicii Domnului, când și-au văzut pe Învățătorul lor prins, osândit, răstignit și pus în mormânt...

Dar vom trece cu încredere și această Sâmbătă a patimilor, cu credința tare și neșovăielnică nădejde, că răstignirii și îngropării îi urmează Învierea izbăvitoare.

© inimă de aur

(Omagiu postum)

Rar mi s'a întâmplat, ca în contactul atât de variat și de intens, pe care l-am avut de aproape douăzeci de ani încoace, cu o imensitate de figuri proeminente ale vieții bisericesti dela noi și din alte țări creștine, să întâlnesc o inimă de aur, o inimă profund creștină, cum este aceea a Prea Sfințitului Veniamin.

Pătruns de o credință tare, cu care niciodată nu a făcut ostentație și pe care și-a investimântat-o întotdeauna în modestie, îngăduință și omenie, Prea Sfinția Sa cu un rar simț al limitelor și cu o răbdare biruitoare, a înfrânt protivnicile, a stins gâlcevil; a mângâiat durerile și a stimulat valorile creatoare.

Plin de râvna sfântă a credinții, înzestrat cu alese daruri de natură, și cu o putere de muncă excepțională, aspru cu sine, dar îngăduitor cu alții, blând și elegant în ținută, dar ferm în hotăriri, cu o largă înțelegere a necazurilor omenesti, Prea Sfinția Sa este un apostol al dreptății și un reprezentant autentic al democrației creștine, în cărmuirea treburilor bisericesti.

Înțelegător ca un mare duhovnic pentru slăbiciunile și păcatele oamenilor, Prea Sfinția Sa totuși nu poate suferi trufia, îngâmfarea, încăpăținarea, despotismul, adulația, lipsa de bună credință, fanfaronada, lăudăroșenia, neomenia, nedreptatea, lipsa de bun simț

și de măsură. Oriunde a întâlnit și oriunde s'a lovit de astfel de metehne, Prea Sfinția Sa le-a vindecat cu bunătatea, cu îngăduința, cu răbdarea, cu priceperea și cu stăruința unui mare doctor al sufletelor omenesti.

Maniera cu care tratează pe cei atinși de astfel de maladii primejdioase, ne impune respectului tuturor.

Amabilitatea lipsită de artificii, discreția și dibăcia grefate pe un fond de bunătate și de nobleță naturală, îi trădează mereu inima de aur a Prea Sfinției Sale, îl face iubit, stimat și ascultat.

Ținând cu strășnicie la prestigiul Bisericii și la bunul mers al treburilor obștești, nimeni nu-l va putea determina să le sacrifice pe acestea, în favorul altor interese.

În acest chip l-am cunoscut pe Prea Sfințitul Veniamin acum vre-o douăzeci de ani, și niciodată n'am avut prilej să trag la îndoială veracitatea imaginii în care s'a cristalizat personalitatea Prea Sfinției Sale în sufletul meu.

Inima de aur pe care-o poartă'n lume cu o rară distincțiune și eleganță, precum și celelalte însușiri cu care l-a înzestrat Dumnezeu, l-au indicat pe părintele Virgil Nistor de odinioară, pentru sarcina, pentru demnitatea și pentru răspunderea de ocărmitor al Sfinței Eparhii a Caransebeșului.

Cuvântul meu omagial, care a întârziat și n'a putut să răsună în ziua praznicului aniversării Prea Sfinției Sale, răsună acum spunându-i: Întru mulți ani Stăpâne, în slujba Domnului!

Prof. Liviu Stan
Sibiu

Un document de acum 109 ani

de Ion V. Dașchevici

Jefuirea bisericilor

„Căci nu este nimic ascuns care nu va fi descoperit și nimic tainuit care nu va fi cunoscut”.

(Matei, X. 27)

În aceste timpuri de mare scumpete a celor trebuitoare traiului și când cu toții ne încordăm puterile ca să ducem, cât mai ușor, greul vieții de pe o zi pe alta, pe urma unei munci istovitoare din zori până'n noapte, cu nădejdea în vremuri mai bune, trândăvesc, printre noi, numeroși indivizi, — individe, cari, înfruntând chemarea ceasului de față, în loc să ia pildă dela adevărații patrioți și să pornească, cu avânt și mare încredere, pe calea muncii pe care o cere cu stăruință, atât zidirea cea nouă a Țării, cât și făurirea viitorului nostru mai fericit, se servesc de tot felul de „unelte”, spre a-și umplea buzunările cu bănet pe care să-l cheltuiască, apoi, în aceeași viață destrăbălată și plină de păcate, fără nici o frică de Dumnezeu și nici rușine de oameni!...

La numărul cel mare al acestor creaturi blestamate, cari trăesc pe spinarea altora, se mai adaogă și jefuitorii sfintelor biserici și mănăstiri înzestrate, în lungul veacurilor, cu odoare de aur și argint.

Dar cum nimic nu rămâne ascuns, căci „vremea descoperire adevărul“, infractorii și tănuitorii lor sunt trași la judecată și osândiți pentru fapta lor nelegiuită.¹

Totuși, jefuirile de biserici nu încetează, iar cazurile cari ni se aduc la cunoștință ne îndeamnă să reproducem, mai jos, un document din veacul trecut, ca să se vadă care era cinstirea ce se da, în acele vremuri, obiectelor sfinte, precum și în ce chip se urma cu „corpul delicului“ descoperit după jefuirea unui lăcaș sfânt.

Acest document este un decret al guvernului din Liov,² care a fost trimis de către vlădica Evghenie, cu circulara cuvenită, întregului cler din eparhie, spre știință și urmare.

DXII

Obiectele sfinte necesare la săvârșirea sfintelor taine, găsite la prădătorii de biserici și mănăstiri, vor fi predate, spre păstrare, preotului din localitate.

Din prilejul unei osebite întâmplări s'au luat întrebare, întru cumpănire, cum au criminalnice judecătorii și deregătorii de loc întru acele întâmplări să pășască unde, la cercetare unii fapte, sfintele taine³ ca un sămân de dovadă să găsească.

În urmare cuprinsei hotărâri a scaunilor de curte, au orânduît, cel mai înalt scaun de curte a dreptăților, următorii:

Întru întâmplare când sfintele taine la un incvizit să vor afla la prilejul unii cercetări la mâna deregătorii ar veni, are să întrebuița § 244, a întâia părți, a cărții de pravila pedepsii, întru acel chip, ca sfintele taine, de toate celelalte, la călcătoriu de pravilă criminalnică aflatele lucruri, să să despărțască la un cuviincios loc și cu un sfîntenii obiectului potrivit chip, de odată, să să păstrează până va veni cel mai de aproape păstor de suflete, care îndată să să chieime și căruia, eale, să să încredințeze.

Dacă judecătoreasca deregătorie sigură păstrare a sfintelor taine de nevoie află, apoi, ea, poate cutiea, în care preotul sfintele taine le

primește, până la săvârșire cercetării, cu pecete judecătorească să o pecetluiască.

Dacă mai pe urmă de trebuință va fi a le vede, apoi această vedere să să facă supt încu-etă ușă, întru ace biserica unde sfintele taine să păstrează și preotul va ave, sfintele taine, a le arăta.

Dacă sfintele taine, care ca sămânul dovezii a faptei rele sânt, și fără de aceea în păstrare a unui preot să află, așa, eale, n'au să să deea la judecătoriu, ce sigură păstrare și de iaste de trebuință și vedere lor, are să să urmeză după arătatul chip.

Liov, la 6 Octomvrie 1837, Nr. 59759.

(Arhiva Mitropoliei Bucovinei).

Conferința Pastorală de primăvară, a preoților din protopopiatul Caransebeșului.

Consecvenți unei tradiții inaugurate odată cu întronizarea P. S. S. Păr. Veniamin ca episcop al Eparhiei Caransebeș, preoții se adună cu o conștiinciozitate uimitoare, de două ori pe an, la sediile protopopiatelor: primăvara și toamna, constituind două conferințe anuale cu un vădit folos pentru preoțime.

Astfel, în acest an conferința de primăvară a clerului din tractul central Caransebeș, s'a ținut la data de Vineri, 22 Martie c.

După ce se oficiază slujba „Chemării Duhului Sfânt“ începe conferința cu meditația Pr. P. Goanță-Apădia despre Sf. Taină a Spovedaniei după care Pr. G. Popovici, duhovnicul tractului, ajutat de câțiva preoți mai vrâstnici oficiază Sf. Taină a Mărturisirei la care se supune întreagă preoțimea în frunte cu protopopul.

La orele 9,30 se începe Sf. Liturghie a darurilor celor mai înainte sfînite, oficiată de Prot. I. Suru secundat de preoții: P. Luca-Glimboca și Gh. Popovici-Mărul precum și de diaconii: Prof. Dr. M. Chialda și D. Băloni, în prezența P. Sf. Sale păr. Episcop Veniamin, a profesorilor Acad. teol., a stud. teologi, a elevilor școlii de cântăreți și a credincioșilor.

La priceasnă, Păr. G. Popovici-Mărul, dezvoltă profunda meditație despre Sf. Taină a euharistiei. Cu bogăția citatelor scripturistice, cu un limbaj ales și adecuat, cu o ținută cu adevărat sacerdotală Păr. Popovici a reușit și de astă dată să cucerească și să convingă auditorul.

După Sf. Liturghie asistența, în frunte cu P. S. S. Episcopul se îndreaptă spre sala festivă a oficiului protopresbiteral pentru continuarea conferinței la care iau parte și: P. On. Prot. ic. stfor. R. G. Ancușa și Prot. Dr. I. Crețiu, consilieri eparhiali, I. P. C. Dr. L. Busuioc, Prot. Dr. Z. Munteanu, prof. Prot. Dr. P. Rezuș, Prot. P. Toma, secretar eparhial, Pr. I. Câmpianu revizor eparhial, Pr. I. Bulea, profesor; precum și studenții Academiei de Teologie.

1. Închisoare corecțională dela 1-5 ani, amendă dela 25.000-50.000 Lei și interdicție corecțională dela 1-3 ani (Art. 525 C. P.), iar pentru tănuitor: închisoare corecțională dela 3 luni la 3 ani, amendă dela 10.000-25.000 Lei și interdicție corecțională dela 1-2 ani (Art. 183 C. P.).

2. Numele slavon și vechi românesc al orașului Lemberg (Galiția).

3. Potfi disc, stea, copie, linguriță, coroane, cristelniță, etc.

Păr. Protopop talmăcind P. S. Episcop, sentimentele de grațitudine ale întregii preoțimi pentru dragostea părintească cu care încălzește fiecare conferință a tractului central, oferă arhierului fotoliul prezidial și deschizând ședința rostește o succintă alocuțiune în care sintetizează toată frământarea curentelor sociale, cari până în sfârșit își așteaptă deslegare tot prin doctrina Bisericii lui Hristos.

Păr. M. Rădoiu-Obreja, cetește conferința: „*Cântarea Bisericească, ca mijloc de propagandă religioasă-morală*“.

Plecând dela unele constatări factice, conferențiarul formulează părerea aprobată de asistență, că în lipsa învățărilor confesionali de odinioară, preotului îi revine sarcina de a-și asigura cântăreții de strană, începând în orele de catehizație și terminând la adunările „Oastei Domnului“.

Păr. I. Racoveanu-Ferdinand, dezvoltând același subiect face o incursiune în epoca primară și culegând primele flori ale imnelor religioase de atunci, urmărește cântul bisericesc până la dezvoltarea corală de azi, arătând puterea de penetrație și transpunere a sentimentului religios prin cântec.

Păr. V. Paica-Feneș, completează același subiect cu observații practice culese din belșugul anilor de pastorație.

La discuții iau parte următorii preoți: T. Roșca, I. Câmpianu, I. Bulea, I. Drăghina, A. Nicolici și incheie prot. I. Suru.

P. S. S. Păr. Veniamin luând cuvântul apreciază seriozitatea cu care se lucrează la aceste conferințe în tractul central al Caransebeșului. Cât privește tema conferinței, împărtășește ideea ca, cântarea bisericească să fie cât mai popularizată pentru a pătrunde ca un ecou de sfințenie în inima și în conștiința poporului.

P. S. Sa în continuare arată, că sufletul omului și mântuirea lui constituie pentru preot idealul suprem, pentru înfăptuirea căruia trebuie să se dăruiască permanent și fără de încetare. De aceea preoția e apostolat și misionarism; e jertfă și idealism; e sudoare și plâns, dar și bucurie duhovnicească. Preoția e chemarea lumii la biserică și readucerea sufletelor pierdute în comunitatea de har și lumină a vieții euharistice.

Preoția e o problemă de *conștiință* și mari răspun-deri. E problemă de convertire și interiorizare. Preoția e *teoforie* și *christoforie*, ce se realizează prin meditație, rugăciune statornică și entuziasm pastoral. În preoție, nu există constrângere, căci preotul trebuie să rămână mereu și pretutindeni tot preot; părinte al tuturor prin faptă și învățătură, prin exemplu *viața* și atitudinea sa, Preotul să tindă permanent spre sfințenie și bunătate și deaceia trebuie să-și controleze zilnic acțiunile.

P. Sf. Sa recomandă ca metodă de convertire și fortificare spirituală: *gimnastica introspecțiunii și a examenului de conștiință*. În fiecare seară preotul să-și verifice sentimentele și gândurile, cât și faptele de peste zi. E această reculerere un prilej de biruință asupra egoismului și o dăruire eroică pentru realizarea idealului căruia te-ai dedicat. Prin convertirea preoției vom putea sluji pe Hristos și vom putea înfia omenirea orfană de ideal și vlăguită de mizerie și suferință. În vederea acestei misiuni P. Sf. Sa recomandă, ca fiecare preot pe lângă ziarul pastoral să aibă și *cartelul de conștiință*, care să fie oglindă fidelă în care se profelează întreaga sa personalitate. El trebuie să cuprindă biruințele și

înfrângerile, pătimirile și dramatizările luptei cu tine însuși, — cea mai grea luptă de câștigat, — cu păcatul și duhul lumii. Cartelul de conștiință să fie biografia omului spiritual, a omului convertit, în care trăiește Hristos.

o. Indeamă apoi preoțimea de a ține poporul lipit de altarul credinței, de a nu-l părăsi în strămoare, ci a-i indica calea mântuirii prin ținerea la legea strămoșească. Stăruie apoi P. Sf. Sa asupra vigilenței propagandei sectare, căreia trebuie să-i opună o cât mai zeloasă păstorie și întărire a credincioșilor în credința străbună și prin dragoste înfăptuită în faptele milosteniei să caute să readucă pe cei rătăciți la sânul Bisericii ortodoxe bimilenare. În această activitate va fi de mare folos asociația de zidire sufletească „Oastea Domnului“ și un cât mai intens colportaj prin cărți religioase de luminare a credinței și vieții religioase.

P. Sf. Sa pornind dela un caz recent petrecut înainte cu două zile, când un preot i s'a plâns, că are o soție neînțelegătoare față de misiunea lui și a ei, și îi produce din această cauză multe neplăceri în parohie, arată apoi rolul *preoteșei* în pastorație și o definește ca pe o foarte prețioasă colaboratoare a preotului în viața parohiei. Ea trebuie să premeargă cu viața și activitatea ei pe teren social și caritativ, se secondeze pe preot în orice acțiune pe acest teren, să ducă mângăere și alinare în casele nevoiașilor, bolnavilor, lăuzelor, fiind o *mamă* bună, cum trebuie să fie părintele bun, care sufletul și-l pune pentru oile sale. Ea trebuie să întru-chipeze idealul maternității și al exemplului bun, care să ferească pe soțul ei dela calea greșită și să-l întărească în clipe grele în misiunea ideală a preoției. *Un preot bun, are și o preoteasă bună*.

Ea stă în fruntea Reun. de femei, e model de gospodină și creștină; își crește copiii în frica de Dumnezeu și merge regulat cu copiii la biserică; este prevenitoare și afabilă cu toată lumea, este modestă în îmbrăcăminte și purtare, ca să nu fie de scandală pentru alte femei. Ea nu se amestecă în chestiile oficiale ale preotului și caută să stea într'ajutor soțului ei cu sfatul și vorba bună. De aceea nu poate fi o ignoranță, care să nu cetească nimic și să nu arate nici un interes față de problemele de viață din parohie.

În concluzie P. Sf. Sa recomandă preoților să trăiască în armonie și solidaritate cu toată lumea, să muncească pentru ridicarea poporului fără preget, căci zilele grele sunt și să predice adevărul creștin cu cuvântul și cu fapta.

Se recomandă ca la conferințele preoțești de primăvară să vină fiecare cu epitrafii, iar la slujbele în sobor fiecare să aibă liturghierul său.

P. Sf. Sa a terminat sugestiile și sfaturile părintești cu dorința, ca preoțimea din acest protopopiat dela centrul Eparhiei să-și întetească zelul și activitatea misionară și pastorală, spre a deveni model și a constitui exemplu și pentru preoțimea din alte protopopiate. Înăp-tuirea acestei dorințe ar fi o învioreare și un progres îmbucurător pentru Biserică și o părintească bucurie pentru Ierarhul acestei Eparhii.

P. S. Sa termină în aplausele asistenței când se retrage cu suita, în sunetul cântării „Pre Stăpânul“.

În continuare protopopul, comunică ordinele și dispozițiunile administrative curente, după cari se desparte de asistență în modul cel mai cordial.

Inspecții catihetice.

Prea Sfințitul Episcop Veniamin Nistor, în dragostea sa față de tineret și în grija ce o poartă educației și culturii; în decursul postului mare a vizitat și inspectat școlile secundare din localitate.

La **Liceul de fete**, Prea Sf. Episcop fiind însoțit de Păr. consilier *Dr. I. Crețiu*, a fost întâmpinat de D-na directoare *Elena Șiclovanu* și întregul corp profesoral, iar corul elevilor condus de *DI Prof. Cusma* a intonat „Intru mulți ani Stăpâne! Apoi Prea Sfințitul Episcop a vorbit profesoarelor și elevilor despre „*Valoarea educativă a religiei creștine*“ evidențiind rolul factorului religios și moral atât în orientarea generației tinere cât și în progresul calitativ al popoarelor. În continuare a precizat rolul educației integrale: *de a forma caracterul moral al elevilor și de a le pregăti pentru viață în vederea misiunii de soții devotate și mame jertfelnice*. A terminat cu îndemnul la muncă ordonată și disciplină morală; la rugăciune și bunătate; spre a putea vindeca rănilor războiului și a grăbi zorile unei vieți libere, independente și democratice.

A răspuns Păr. *Prof. I. Bulea* catihetul școlii aducând mulțumiri și asigurând pe Prea Sf. Episcop Veniamin că elevele și profesoarele, muncesc și se străduiesc întocmai ca albinele într'un stup, spre a fi folositoare patriei și plăcute lui Dumnezeu. Apoi Prea Sfințitul a trecut prin toate clasele, aruncând sfaturi și împărțind binecuvântări arhieresti elevilor; iar celor mai bune la inimă și studiu le-a împărțit icoșe, cărți de rugăciune și cruciulițe.

La **Liceul de băieți „Traian Doda“** Prea Sfințitul însoțit de Păr. consilier *Dr. M. Bănescu*, a fost întâmpinat de corpul profesoral în frunte cu Păr. director *A. Stuparu*, iar corul liceului a intonat „Pre Stăpânul“.

Apoi Prea Sfințitul a vorbit elevilor și profesorilor despre: „*Valoarea morală a științei*“, arătând că o știință fără credință și morală este steapă și ucigătoare de suflet. Arată, apoi valoarea virtuții și a deprinderilor bune în cristalizarea personalității și în valorificarea caracterului moral.

A spus, Prea Sfințitul, că la intrarea fiecărei școli ar trebui săpat cu litere de foc: *Litteris și virtutis*, ce constituiesc postulatele adevăratei educații și comandamentele unei autentice culturi.

Apoi a asistat la toate lecțiile dela toate clasele, dând sugestii și sfaturi educative.

La plecare Păr. director *A. Stuparu* a mulțumit Prea Sfințitului pentru solitudinea ce o manifestă școlii și pentru dragostea ce o poartă profesorilor și tineretului școlar.

La **Școala Normală „I. Popasu“**, Prea Sfințitul a fost întâmpinat de *D-l director Ilie Orzescu* și de Părintele Subdirector *I. Bulea*, iar corul Școlii condus de *DI Prof. Emil Rădescu* a intonat „Pre Stăpânul“.

După ce au fost prezentați profesori, *DI D-l director Ilie Orzescu* în cuvinte pline de simțire și vibrație a interpretat bucuria acestei vizite arhieresti și a descifrat sensul școlii normale în trecutul și viitorul acestui colț de țară, al graniței bănățene.

Apoi întregului corp profesoral și elevilor Prea Sfințitul le-a vorbit despre „*Rolul învățătorului în viața satului românesc*“, arătând contribuția dascălului confesional fie pe plan cultural, fie pe plan educativ, fie pe plan economic și spiritual. A terminat cu îndemnul ca strana stângă — învățătorul să nu uite strana dreaptă — preotul; căci prin colaborarea și armonia lor se asigură propășirea și reconstrucția patriei. Preotul și învățătorul sunt stâlpii, pe care se susține și afirmă viața culturală a neamului și progresul poporului.

Cu vocea duioasă, cu fața senină și cu inima blândă, Prea Sfințitul a reușit să strecoare în sufletele elevilor dragostea de popor și râvna pentru luminarea lui. A trezit în conștiința elevilor simțul răspunderii în fața lui Dumnezeu

și a istoriei, ce o are învățătorul în viața poporului nostru.

A terminat spunând că toate reformele vieții sociale sunt condiționate și determinate de reforma conștiințelor și de convertirea sufletelor. Spre această năzuință, trebuiesc îndreptate eforturile tuturor educatorilor autentici,

După aceia, Prea Sfințitul a asistat la lecțiile profesorilor cât și la Școala de Aplicație și a semănat în ogorul primăvăratec al normalistului semănta sfatului bun și înțelept.

A împărțit daruri elevilor eminenți și a plecat cu lacrima bucuriei pe obraz, căci elevii în majoritate fii de plugari sunt la datorie și neamul își poate pune nădejdea în ei.

A înmugurit nădejdiile de mâine ale neamului, prin inima neprihănită a feciorilor de țărani plecați la lupta cărții și la lupta pentru dreptatea și dreptul poporului.

INFORMAȚII

Mulțumire. P. Sf. Sa Episcopul nostru VENIAMIN exprimă pe această cale vii mulțumiri tuturor cari i-au trimis felicitări de sf. sărbători ale Invierii Domnului și le împărtășește arhieresti binecuvântări.

Prăznuirea Sf. sărbători ale Paștilor în Caransebeș. Și în anul acesta Prea Sf. Sa cu preoțimea Consiliului eparhial, a Academiei noastre teologice și cea aflătoare în centru, a organizat după importanța Invierii în viața omenirii și după necesitatea rugăciunii în vremurile grele și materializate de azi, serviciile divine ale sărbătorilor Sf. Paști.

Acestea s'au prăznuit cu mult duh și mângăere sufletească pentru slujitori și popor.

Joi, la Denie a servit Prea Sf. Sa Păr. Ep. Veniamin înconjurat de un sobor de 10 preoți și 2 diaconi. Meditația a rostit-o Prea On. Păr. Prot. I. Suru.

Vineri, la punerea în mormânt și la înmormântare a slujit Prea Sf. Sa încadrat în soboarele preoților și diaconilor.

La punerea în mormânt a predicat Prea On. Păr. Prot. ic. stfor. Romul G. Ancușa.

Iar la înmormântare a vorbit C. Păr. Prof. I. Bulea.

Duminică. Invierea s'a servit la ora 3 noaptea în Piața orașului de către Prea Sf. nostru Episcop Veniamin cu un impunător număr de 16 preoți, cu 3 diaconi și au cântat 3 coruri.

Cadrul de noapte, potrivit pentru rugăciune, cu pulsul nou al vieții pământești în primăvară frumoasă, au îmbrățișat rugăciunile Invierii, nădejdea nemuririi sufletului nostru și a răsplătirii ostnelilor în această viață.

La sf. liturghie a predicat Prea Sf. Sa Păr. Episcop Veniamin, despre însemnătatea Invierii în viața noastră și a neamului.

Luni a predicat P. C. Păr. Prot. Ic. stfor. R. G. Ancușa, cons. eparhial.

După sf. liturghie s'a făcut procesiune la cimitirul „Sf. Ioan”, unde s'au rostit rugăciuni pentru sufletele celor adormiți.

La slujbele acestor Sf. Sărbători, biserica a fost frecventată de un neobișnuit de mare număr de intelectuali și mai puțini ca altădată dintre ceilalți credincioși ai noștri.

În timp ce creștinii își topiau inimile în umilință și rugăciune, la Vinerea Patimilor, alți membri ai bisericii noastre din satele din jur, veniți după cumpărături se băteau într-o crâsmă și și-au încheiat cearta cu omorirea unuia dintre ei. La fel jaful a ieșit la suprafață în Vinerea Patimilor, drept sfidare a Aceluia, căruia în acel timp i-se băteau piroane în mâini și picioare pentru om.

Așa în Ciuta s'au furat dela un credincios cinci miei, din cei 8. Ca urmare a acestui fapt, păgubașul a murit a treia zi.

Iar la Rugi în acelaș timp s'au luat unei familii o salbă de galbeni.

Faptele denotă că lipsa Bisericii din sufletul omenesc alungă frica omului de ochiul lui Dumnezeu și pângăresc Sf. Sărbători creștine.

Ziua de 1 Mai în Caransebeș a fost sărbătorită cu mari manifestări, constând din cuvântări, defilări și care alegorice, la cari festivități a participat și Prea Sf. Sa Păr. nostru Episcop pe tribuna oficialităților.

La Te-Deum-ul săvârșit a vorbit Păr. Prot. T. Roșca.

Cerc pastoral s'a ținut în Ciuta, Miercuri după Sf. Paști. A vorbit Pr. I. Câmpianu, revizor eparhial.

Misiune. Corul bisericesc de copii din Caransebeș, a ținut la Florii sub conducerea Dlui Prof. D. Cusma' o șezătoare religioasă-morală în Bocșa-Montană.

A vorbit Pr. I. Câmpianu.

Acelaș cor a dat răspunsurile liturgice la sf. Liturghie din ziua Floriilor și a predicat acelaș preot.

Liceul de băeți „Emanoil Gojdu” din Oradea, se transformă cu începere dela 1 Aprilie a. c. în liceu confesional ort. rom., funcționând sub conducerea Sf. Episcopii din Oradea, conform Decretului Lege Nr. 782, apărut în Mon. Of. Nr. 90/1946.

Biserica renovată din Topleț (jud. Severin) a fost sfințită de P. Sf. Sa Episcopul nostru Veniamin, Duminică în 5 Mai a. c.

Conferințe. Au mai conferențiat în ciclul conferințelor patronate de Prea Sf. Sa Episcopul nostru, următorii domni:

24 Martie a. c. Maior M. Ionescu „Trecutul ostășesc al Graniței”.

31 Martie M. Feneșan notar public, „Chestiuni sociale și religioase în Statele Unite”.

7 Aprilie Ing. I. Roșu-Reșița „Cea mai mare descoperire milenară”.

14 Aprilie Prof. V. Nicolau „Fiți desăvârșiți”.

28 Aprilie L. Plavoșin judecător „Raportul între Drept și Religie”.

5 Mai Dr. T. Rotariu „Mila samariteană și asistența socială”.

Fapte înbucurătoare pentru Biserică. Cu tot freamătul înstrăinător de Biserică, credincioșii noștri nu se gândesc a o părăsi. Așa în com. Ciuta, la apelul Păr. I. Ostrovan, din prilejul Sf. Sărbători s'a colectat suma de peste un milion Lei pentru facerea Paștilor, din care sumă s'au cumpărat lumânări pentru întreg anul la sf. biserică și altele.

Apoi, din venitul de primăvară al comunei politice, au donat sf. biserici peste 3 milioane Lei și sunt pe cale a dărui încă peste un milion lei, ca să se repare exteriorul bisericii.

Dumnezeu să le răsplătească faptele!

Comunicat. În ziua de 16 Iunie a. c. — Duminica tuturor sfinților — se va ține un mare congres al Oastei Domnului din eparhia noastră, la schitul „Piatra Scrisă” de lângă Armeniș, jud. Severin, sub conducerea P. S. Sale Episcopului Veniamin.

Invităm pe toți membrii Oastei Domnului să participe la acest congres.

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 942 B. 1946

Notă oficială

Societățile religioase constituie unul dintre cele mai oficiale mijloace de conducere pastorală a parohiei. O societate religioasă bine organizată, cu membrii devotați și bine educați, devine o citadelă în care se apără tezaurul de dreaptă credință al Bisericii noastre și, în același timp o falangă militanță pentru idealul Mântuitorului nostru Iisus Hristos în lume.

De aceea așteptăm ca în fiecare parohie, în care nu activează încă, să se organizeze societăți religioase ca Oastea Domnului, Sfântului Gheorghe, Reuniuni de femei, etc... Cu ajutorul acestor societăți fiecare preot va putea susține o intensă activitate misionară, va putea organiza asistențe sociale, atât de necesare mai ales în zilele noastre și în sfârșit, va putea realiza lucruri demne de menționat în fiecare parohie.

Cu ajutorul reuniunilor de femei, în fruntea cărora este bine să stea preoteasa, se va putea înzestra și înfrumuseța biserica și cimitirul.

Cu ajutorul lor se vor îngriji săracii, se va da asistență la lehuze, etc.

Având în vedere necesitatea și importanța unor astfel de societăți, dispunem ca până la 1 Iulie a. c. fiecare oficiu parohial să raporteze ce fel de societate activează în parohie și cu ce rezultate.

Caransebeș, la 6 Aprilie, 1946.

Episcop:
† **VENIAMIN**

Consilier referent:
Prot. Dr. Marcu Bănescu

A V I Z

În conformitate cu art. 26 din Regulament, se aduce la cunoștința membrilor filialei de „Cruce Roșie“ a României, filiala Caransebeș, că

Adunarea generală

va avea loc în ziua de **Duminică 5 Mai 1946** **orele 5 p. m.** în sala de ședințe a Primăriei orașului Caransebeș.

Dacă la această dată nu se vor întruni membri în numărul recerut de regulament, Adunarea generală se amână pe Duminică 12 Mai 1946, tot la ora 5 p. m.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea Adunării generale.
2. Darea de seamă a Comitetului pe anul 1946.
3. Raportul Caseriei.
4. Raportul censorilor.
5. Descărcarea Comitetului filialei de gestiunea pe anul 1946.
6. Eventuale propuneri.

Caransebeș, la 5 Aprilie 1946.

Comitetul.

TRIBUNALUL CARANSEBEȘ

Dos. No. 12/1946

PUBLICAȚIE

DI Fabian Oswald, numit notar public în Caransebeș, și-a început activitatea sa de notar public în ziua de 24 Aprilie 1946.

Caransebeș, 24 Aprilie 1946.

Președinte v.

Sebastian Crăsnaru

Primghier:

I. Borlovan

POȘTA REDACȚIEI

On. noștri colaboratori sunt rugați, ca articolele ce ni le trimit spre publicare să nu le trimită în același timp și la alte reviste, aceasta fiind în contradicție cu uzanțele corectitudinii gazetărești.